

VERGİ FREKANSI

AYLIK VERGİ BÜLTENİ

2024/ARALIK

TÜRK VERGİ MEVZUATINDAKİ YENİLİKLER ve DEĞİŞİKLİKLER

178 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri Yayımlanmıştır.

02.12.2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı web sitesinde yayımlanan 178 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) sirküleri ile aynı Kanun'un 257'nci maddesi uyarınca getirilen teminat uygulamasına ilişkin açıklama yapılmıştır.

Söz konusu sirküler ile, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında dağıtıcı, madeni yağ veya bayilik (münhasıran ihrakiye bayiliği hariç) lisansı ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında dağıtıcı veya LPG otogaz bayilik lisansı sahibi olan mükelleflerden deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ile Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde faaliyette bulunanlar veya bu yerlerdeki meslek mensupları ile aralarında deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunanların 2024 yılında vermesi gereken teminatları 28.02.2025 tarihine kadar bağlı oldukları vergi dairelerine vermeleri gerektiği duyurulmuştur. Bu kapsamdaki mükelleflerden yeni işe başlayanların da 06.02.2023 tarihinden önce lisans almış ve teminat verme süresi bu tarihten sonra sona ermesi şartıyla teminatlarını 28.02.2025 tarihine kadar vermeleri gerektiği belirtilmiştir.

Sirkülerin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.gib.gov.tr/node/179034>

Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında Yer Alan Karşılıklı Anlaşma Usulüne İlişkin Rehber Yayımlanmıştır.

04.12.2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı web sitesinde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında Yer Alan Karşılıklı Anlaşma Usulüne İlişkin Rehber yayımlanmıştır.

Vergi Usul Kanunu'nun Ek 18'inci maddesi uyarınca yayımlanan ve tamamına aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılacak olan Rehber'de Karşılıklı Anlaşma Usulü'nün işleyişine ilişkin

detaylı bilgilendirmeler yapılmış olup Türkiye’de başvuruların Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları Müdürlüğü’ne yazılı olarak yapılacağı belirtilmiştir.

<https://www.gib.gov.tr/cifte-vergilendirmeyi-onleme-anlasmalarinda-yer-alan-karsilikli-anlasma-usulune-iliskin-rehber-0>

576 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayımlanmıştır.

07.12.2024 tarih ve 32745 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 576 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile iktisadi kıymetlerin faydalı ömrü ve amortisman oranlarına ilişkin belirlemelerin yapıldığı 333 Sıra numaralı VUK Genel Tebliği’nde değişiklik yapılmıştır.

Yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Tebliğ ile “plaka tanıma sistemi”nin faydalı ömrü 2 yıla indirilmiş, “taşıt tanıma sistemi” için ise 2 yıl faydalı ömür belirlenmek suretiyle 333 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliğ ekinde yer alan listeye eklenmiştir.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241207-7.htm>

7534 Sayılı Köy Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Yayımlanmıştır.

12 Aralık 2024 tarih ve 32750 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7534 sayılı Köy Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Katma Değer Vergisi Kanunu’nda yapılan değişiklik ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tarafından yapılan arsa ve arazi teslimleri KDV istisnası kapsamına alınmıştır.

7534 sayılı Kanun’un tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241212-1.htm>

9284 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

22.12.2024 tarih ve 32760 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9284 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile, 23.10.2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılar ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılar tarafından, mezkur Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yapılan ödemeler %1 oranında vergi tevkifatı yapılması gereken ödemeler kapsamına alınmıştır.

01.01.2025 itibariyle yürürlüğe giren Cumhurbaşkanı Kararı’nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241222-13.pdf>

9286 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

22.12.2024 tarih ve 32760 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9286 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile kar dağıtımı durumunda yapılması gereken vergi tevkifatına ilişkin oran arttırılmış olup yayım tarihi itibariyle yürürlüğe giren Karar ile yapılan değişikliğin içeriği aşağıdaki gibidir.

- ❖ Tam mükellef kurumlar tarafından,
 - ◆ Tam ve dar mükellef gerçek kişilere
 - ◆ Gelir ve kurumlar vergisinden muaf olanlara
 - ◆ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara
 - ◆ Türkiye’de bir iş yeri veya daimi temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara

dağıtılan kar payları

- ❖ Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden %15 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Cumhurbaşkanı Kararı’nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241222-15.pdf>

9309 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

25 Aralık 2024 tarih ve 32763 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9309 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu’na ekli (III) sayılı listede yer alan;

- ❖ Alkollü içeceklerden bazılarının ve nargile tütününün asgari maktu vergi tutarlarında artış yapılmıştır.
- ❖ Nargile tütününde nispi vergi sıfırlanmıştır.

Cumhurbaşkanı Kararı’nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241225-26.pdf>

9321 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9321 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nun 7/1-2 maddesinde yer alan istisnadan yararlanabilmek için malul ve engelliler tarafından iktisap edilen aynı Kanun’a ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi araçların yerli katkı oranının %40 olması gerekmektedir.

Yayın tarihi itibarıyla yürürlüğe giren kararın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241227-16.pdf>

Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarına İlişkin Tebliğ Yayımlanmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun ek 11. Maddesine istinaden yurtiçinde piyasaya arz edilen aynı Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünler için ödenmesi gereken geri kazanım katılım payı tutarlarının 01.01.2025 tarihinden itibaren geçerli olan miktarları 2025/1 sayılı Tebliğ ile ilan edilmiş olup Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241228-22-1.pdf>

9368 Sayılı Cumhurbaşkan Kararı Yayımlanmıştır.

28.12.2024 tarih ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9368 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personel için bölge ve merkez dışında geçirilen süreler bakımından tanınan gelir vergisi stopaj teşvikine ilişkin oran 31.12.2025 tarihine kadar bilişim personeli açısından %100, diğer personel açısından ise %75 olarak belirlenmiştir.

Cumhurbaşkan Kararının tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241228-19.pdf>

İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ Yayımlanmıştır.

28.12.2024 tarih ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2024/5 Sayılı Tebliğ ile merkezi veya üretim tesisleri Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illerinde yerleşik olan veya istisnaya konu faaliyeti bu illerde olan firmaların vergi resim harç istisnası belge süreleri ile belgesiz ihracat kredilerinde istisnadan yararlanma süreleri vergi resim harç istisnası belgeleri için Bakanlığa belgesiz ihracat kredileri için bankaya 31.03.2025 tarihine kadar müracaatta bulunulması kaydıyla Bakanlık/ilgili banka tarafından bu tarihe kadar (bu tarih dahil) uzatılır. 2017/4 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2024/5 sayılı Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241228-26.htm>

Yurt Dışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliği Yayımlanmıştır.

28.12.2024 tarih ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yurt Dışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliği’ne konu olan açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

❖ Yurtdışına çıkışın yapılmaması ve muafiyet kapsamında olan kişilerde harç tahsil edilmesi halinde iade başvurularının nasıl yapılacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

- ❖ 01.01.2025 itibariyle harcın “yurt dışına çıkış harç pulu” ile ödenmesi uygulaması kaldırılmış olup ödemenin, yurt dışına çıkmadan önce vergi daireleri, mal müdürlükleri, gümrük saymanlıkları, defterdarlık muhasebe müdürlükleri, yetkili bankalar ile Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. (PTT) veznelerine makbuz karşılığında veya Gelir İdaresi Başkanlığının Dijital Vergi Dairesi ve GİB mobil uygulamaları ile yetkili bankaların internet bankacılığı ve mobil bankacılık uygulamaları aracılığıyla yapılabileceği belirtilmiştir.
- ❖ 2025 yılı itibariyle harç tutarının 710 TL olduğu ve 2024 yılında alınan yurt dışına çıkış harç pullarının 10.01.2025 günü sonuna kadar yapılacak yurt dışına çıkışlarda kullanılabileceği belirtilmiştir.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241228-24.htm>

6 Seri Numaralı Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Yayınlanmıştır.

28.12.2024 tarih ve 32766 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Seri numaralı Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 6 Seri Numaralı Tebliğ ile aşağıda özet bilgilerine yer verilen konularda değişiklikler yapılmıştır.

- ❖ Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından mücbir sebep hali ilan edilmiş olan yerlerde vakıflar tarafından yapılan harcamalar amaca yönelik harcama olarak değerlendirilir.
- ❖ Vakfın resmi senedinin amaç maddesinde yer alsa dahi, vakfın iktisadi işletmesine veya vakfın iştiraki ticari şirketlere aktarılan kaynaklar ile mal varlığını artırmaya yönelik gayrimenkul alımları, gelir getirici özellik taşıyanlar bile, amaca yönelik harcama olarak değerlendirilmez.
- ❖ Vakıflara vergi muafiyeti tanınması aşamasında aranan şartların muafiyetin devamı süresince de sağlanması gerektiği belirtilmiştir.
- ❖ Vakfın mutad gelirleri haricinde arızı olarak, son iki yıllık mutad gelir tutar ortalamasının %50’sini aşacak şekilde, bir gelir elde edilmesi halinde, bu gelirin elde edildiği yılda özel bir hesapta izlenmesi ve beş yıl içinde vakfın amaçları doğrultusunda harcanması veya gelir getirici mal varlığını arttırmaya yönelik gayrimenkul ve iştirak hissesi alımında kullanılması ya da iktisadi işletmeye sermaye olarak konulması mümkündür.

Yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 6 Seri Numaralı Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241228-23.htm>

330 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği Yayınlanmıştır.

30.12.2024 tarih ve 32768 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 330 Sıra Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılar tarafından elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları ve hizmet sağlayıcılarına gerçekleştirilecek ödemeler üzerinden yapılacak vergi tevkifatına ilişkin aşağıdaki konularda açıklamalar yapılmıştır.

- ❖ Tevkifat matrahını,
 - ◆ Hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcıları tarafından gerçekleştirilen mal satışı ve hizmet ifalarına ilişkin ürün satış ve hizmet bedeli
 - ◆ Aracı hizmet sağlayıcılarının ya da elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, ödül ve prim gibi adlar altında hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına sağladıkları menfaatler

oluşturmaktadır.

- ❖ Katma değer vergisi ve konaklama vergisi ise tevkifat matrahına dahil edilmeyecektir.
- ❖ Hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına tevkifat yapılarak ödeme yapıldıktan sonra müşterilerin elektronik ticaret ortamında satın aldıkları ürünleri iade etmeleri durumunda;

- ◆ Tevkif edilen vergi beyan edilerek ödenmiş ise, tevkif edilen verginin iadesi hizmet sağlayıcı ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcı mükellef tarafından verilen yıllık gelir/kurumlar vergisi ya da geçici vergi beyannameleri üzerinden mahsup edilecektir.
- ◆ Aynı vergilendirme dönemi içinde, tevkif edilen verginin vergi dairesine beyan edilip ödenmeden önce ürünün ve bedelinin iade edilmiş olması durumunda ise iade edilen ürün bedeli üzerinden tevkifat yapılmayabilecek ve aracı hizmet sağlayıcıları ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının kayıtlarında gerekli düzeltme işlemi yapılabilecektir.
- ❖ Aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları tarafından ticari, zirai ve mesleki faaliyeti nedeniyle vergi mükellefiyeti bulunmayanlara, vergiden muaf esnafa, ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler ile Gelir Vergisi Kanunu’nun mükerrer 20/B

maddesi kapsamında faaliyette bulunan mükelleflere, istisnaya konu faaliyetleri nedeniyle yapılan ödemeler üzerinden bu tebliğde yer alan düzenlemeler kapsamında tevkifat yapılmayacaktır.

❖ Mal ve hizmet satışına ilişkin siparişlerin aracı hizmet sağlayıcıları veya elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıları aracılığı ile verildiği ancak ödemelerin hizmet sağlayıcıları veya elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına ait EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanılarak veya nakit olarak kapıda ödeme seçeneği ile gerçekleştirildiği durumlarda, bu ödemeler üzerinden aracı hizmet sağlayıcıları ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının tevkifat yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-13.htm>

6 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Yayımlanmıştır.

31.12.2024 tarih ve 32769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair 6 Sıra Numaralı Tebliğ ile envanter defterinin e-defter olarak tutulabilmesine ilişkin açıklamalar yapılmış olup Gelir İdaresi Başkanlığı'na envanter defterinin e-defter olarak tutulması zorunluluğunu getirme konusunda yetki verilmiştir.

Söz konusu Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241231-10.htm>

578 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayımlanmıştır.

31.12.2024 tarih ve 32769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 578 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile VUK'un Mükerrer 413'üncü maddesinin uygulanmasına ilişkin olarak aşağıdaki konularda açıklamalar yapılmıştır.

❖ Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerinde yer alan, 213 sayılı VUK'un 5'inci maddesi uyarınca vergi mahremiyeti kapsamında yer almayan bilgiler ile vergi mahremiyeti kapsamında yer almakla birlikte kişilerin paylaşılmasına muvafakat ettikleri bilgilerin paylaşılması karşılığında katılma payı ödenmesi gerekmektedir.

❖ Katılma payı genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle yapılan bilgi paylaşımı karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına alınmaktadır.

❖ Katılma payı takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle paylaşılan veriler üzerinden hesaplanmakta ve üç aylık dönemi takip eden ayın sonuna kadar veri paylaşılanlara bildirilmekte ve bildirimin yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir.

01.01.2025 tarihi itibariyle yürürlüğe giren tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241231-12.htm>

9380 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

31.12.2024 tarih ve 32769 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9380 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu’na ekli (I) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan malların ÖTV tutarlarında artış yapılmıştır.

Cumhurbaşkanı Kararının tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241231-35.pdf>

2025 Yılında Geçerli Olan Had ve Tutarlara İlişkin Tebliğler Yayımlanmıştır.

30.12.2024 tarih ve 32768 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan, vergi mevzuatında 2025 yılı için geçerli olan indirim, istisna ve muafiyetlere ilişkin tutarlar, vergilendirme tarifeleri, parasal had ve tutarlar ile vergi ceza tutarlarını belirleyen tebliğlere ulaşılacak olan bağlantı linklerine ilgili Vergi Kanunları itibariyle aşağıda yer verilmiştir.

❖ Vergi Usul Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-14.htm>

❖ Gelir Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-12.htm>

❖ Katma Değer Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-4.htm>

❖ Özel Tüketim Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-1.htm>

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-2.htm>

❖ Gider Vergileri Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-3.htm>

❖ Damga Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-8.htm>

❖ Harçlar Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-10.htm>

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-11.htm>

❖ Emlak Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-9.htm>

❖ Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-6.htm>

❖ Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-5.htm>

❖ Belediye Gelirleri Kanunu

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241230M2-7.htm>

2025 yılında uygulanması gereken vergi mevzuatına ilişkin parasal had ve tutarlara bir bütün olarak aşağıda bağlantı linkine yer verilen dokümanımızdan da ulaşılabilir.

<https://vergifrekansi.com/blog/vergi-mevzuatina-iliskin-oran-sinir-ve-parasal-hadler-2025-162>

KANUN TEKLİFLERİ VE TASLAK DÜZENLEMELER

2024 Aralık Ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Gelen Vergi Mevzuatına İlişkin Kanun Teklifleri

Aralık Ayı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gelen ve 31.12.2024 tarihi itibarıyla Komisyonunda bulunan kanun tekliflerine ilişkin özet bilgiler ve kanun teklif metninin tamamına erişilebilecek bağlantı linklerine aşağıda yer verilmiştir.

Esas No	Kanun Teklifi	İçerik	Link
2/2736	Deprem İllerinde Deprem Yarattığı Ekonomik Sorunların Giderilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde yapılan konut ve işyeri teslimlerinin 31/12/2030 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna tutulması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/033d23e2-cdb8-4a7f-a0d0-d5f883a7ae2d.pdf
2/2737	Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi	Teklif ile, hacizden veya satıştan önce ödenen paralar ile haczedilen ya da rehnedilen malların satılarak paraya çevrilmesi suretiyle tahsil edilen paralar üzerinden alınması gereken tahsil harcının %1'e indirilmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/e80b169b-af85-45a6-b3db-5feef7149804.pdf

2/2750	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi	Teklif ile, çalışma gücünü kaybetmiş bulunan hizmet erbabına Gelir vergisi Kanunu kapsamında tanınan engellilik indiriminin engelli oranına göre brüt asgari ücret tutarına göre belirlenmesi ve Engelliler Hakkında Kanunun 14 ncü maddesinin 4 ncü fıkrası kapsamında yapılan harcamaların gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerinin safi kazancının tespitinde gider ve/veya indirim olarak dikkate alınması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/11224f7b-25f9-4e9e-861c-d3d935b44206.pdf
2/2753	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi	Teklif ile, gelir vergisi tarifesinin güncellenerek ödenecek vergi tutarının düşürülmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/8bd66074-5464-4a39-b13f-a2016bfd5eec.pdf
2/2764	Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile; Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli asli fonksiyonu konaklama olan işletmeler ve her çeşit turizm tesisinin faaliyetleri sonucu döviz olarak elde edilen kazançlara, kurumlar vergisinin 5 puan indirimli uygulanması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/b9e66fed-f943-489e-8997-f0a97ef2e6df.pdf
2/2766	Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile; gelir vergisi matrah dilimlerinin asgari ücretin katları şeklinde yeniden düzenlenerek ücretli çalışan kesimin mali gücüne göre vergi alınması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/f8ce7acb-27c6-4f50-b12e-99f07ef2dd09.pdf

2/2781	3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile; tarımsal üretim kapsamında kullanılan her türlü makine, donanım, teçhizat ile don engelleyici ürünlerin tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/e198586-38c0-4a69-9298-df79c4c68597.pdf
2/2783	Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, evcil hayvan mamalarına ilişkin katma değer vergisi oranının yüzde 1 olarak belirlenmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/134e2041-a9a3-4e04-a1d7-b76a81c5384c.pdf
2/2795	31/12/1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile gelir vergisine tabii gelirlere uygulanacak gelir vergisi tarifesinin düzenlenmesi ve hane içinde kişi başına düşen aylık geliri asgari ücretin altında bulunan kişilerin gelir vergisinden muaf olması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/35dde84b-b107-4783-86f9-199d32498bb6.pdf

2/2803	Vergi Usul Kanunu ile Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar üzerinden yapılacak kartlı ödemelere ilişkin geçiş süresinin 31 Temmuz 2025 tarihine uzatılması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/b9069ce9-0ed6-4cdd-9883-6014ce95374c.pdf
2/2823	Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, engelli çocuklara hibe edilen araç ve gereçlerden veraset ve intikal vergisi alınmaması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/359acfe5-ee33-4e39-9c55-a46153433ba2.pdf
2/2836	Özel Tüketim Vergisi Kanununda Ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi	Teklif ile, çiftçilere tarımsal üretimde kullanılmak amacıyla yapılan motorin teslimlerinin katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi alınmaması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/260a5eed-a254-4539-b941-1610f87c9c53.pdf
2/2837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, Anlaşma'da kapsanan gelir unsurları itibarıyla vergileme yetkisinin mukim olunan Devlete veya kaynak Devlete bırakılmasını, bunun mümkün olmaması hâlinde iki Devlet arasında paylaştırılmasını öngören Anlaşma ve eki Protokol'ün onaylanmasının uygun bulunması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/a23afe1c-f70a-4839-83b2-6b6468e37485.pdf

ÖZELGELER

3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun'a İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 26.12.2024 Tarih ve "Oto Alım, Satım Ve Kiralama İşlerinde Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Mecburiyetinin Bulunup Bulunmadığı Hk." Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olarak "451111 - Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticareti (Ambulans Ve Minibüs Benzeri Motorlu Yolcu Taşıtları Dahil (3,5 Tondan Daha Az)) (Galericiler Dahil)" nace kodunda kayıtlı olarak otomobil alım satım faaliyeti ile iştigal ettiğiniz ve söz konusu faaliyetiniz kapsamında tüm satışlarınızda e-Fatura ve e- Arşiv Fatura düzenlediğiniz belirtilerek, söz konusu faaliyetiniz nedeniyle "Yeni Nesil ÖKC" kullanma mecburiyetinizin bulunup bulunmadığı hususunda Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

...

Ayrıca, 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6.12.1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları"(YN ÖKC) kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

...

Buna göre, motorlu kara taşıtlarının kendi nam ve hesabına alım ve satım faaliyetiyle iştigal eden mükelleflerin, bütün satışlarında fatura düzenlemek mecburiyetinde olmaları ve YN ÖKC kullanmak suretiyle belgelendirmeleri gereken bir işlemleri bulunmaması durumunda YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 12.11.2024 tarih ve "4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun Geçici 2 Nci Maddesindeki Teşvikten Kimin Yararlanacağı" Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketinizin 2/5/2017 tarihinden itibaren 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında İstanbul Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyet gösterdiği ve Kanun kapsamında çalışan personele faaliyete başlanılan tarihten itibaren maaş ödemelerinin net tutar üzerinden yapıldığı, 1/1/2023 tarihinden itibaren ise Şirketinizin üst yönetimi kararıyla söz konusu personele maaş ödemelerinin brüt tutar üzerinden yapılmaya başlandığı belirtilerek, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilirken brüt ücret ödemeleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, asgari ücret istisnası düşüldükten sonra terkin edilecek kısmın, adı geçen Kanun kapsamında işverene mi yoksa personele mi kalacağı hususunda Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

...

Konu ile ilgili olarak 27/1/2022 tarihli ve 31732 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 319 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde gerekli açıklamalar ve uygulamaya ilişkin örneklerle yer verilmiş olup Tebliğin "Teşvik ve istisna kapsamındaki ücret ödemeleri" başlıklı 8 inci maddesinde, "... 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendiyle ihdas edilen istisna uygulaması ve asgari geçim indirimi uygulamasının kaldırılması nedeniyle, teşvik kapsamındaki bu ücret ödemelerine, öncelikle 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen istisna uygulanacak ve istisna sonrası vergi, ilgili düzenlemelerdeki sınırlamalar çerçevesinde tahakkuktan terkin edilecektir. Asgari ücrete isabet eden verginin tahakkuktan terkin edilmesini öngören düzenlemelere göre ise istisna uygulaması nedeniyle asgari ücretten vergi alınmadığından tahakkuktan terkin gerekecek bir vergi hesabı yapılmayacaktır...."

açıklamasına yer verilmiştir.

...

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin "Muafiyet ve istisnalar" başlıklı 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; " 31/12/2028 tarihine kadar, Bölgede çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden, 1/1/2022 tarihinden önce 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde düzenlenen asgari geçim indirimi, 1/1/2022 tarihinden sonra 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına

isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan vergi tutarı; verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir..." açıklamalarına yer verilmiştir.

Tahakkuk işlemi, verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesini ifade etmekte olup stopaj teşviki olarak ifade ettiğimiz tahakkuktan terkin işlemi, ödenmesi gereken bir safhaya gelen verginin Devlet tarafından işveren (vergi sorumlusu) lehine kısmen veya tamamen alınmasından vazgeçilmesidir.

Buna göre, 4691 sayılı Kanun kapsamında çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 03/02/2021 tarihinden önce gelir vergisinden istisna edilmekteyken bu tarihten itibaren söz konusu ücretler üzerinden hesaplanan gelir vergisinden;

-1/1/2022 tarihine kadar asgari geçim indirimini düşüldükten sonra kalan gelir vergisi,

-1/1/2022 tarihinden sonra, 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan gelir vergisi

verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilecektir.

Bu bağlamda, Ar-Ge, tasarım ve destek personeline 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında, 1/1/2023 tarihinden itibaren brüt olarak ödemekte olduğunuz ücret tutarları üzerinden hesaplanan gelir vergisinden asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan verginin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden terkin edilmesi gerekmekte olup, bu suretle sağlanan teşvikten Şirketiniz tarafından yararlanılmış olacaktır.

Harçlar Kanunu'na İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 08.11.2024 Tarih ve "6306 Sayılı Kanun Kapsamında Bulunan Taşınmazın İhale Yoluyla Satışında Tapu Harcı İstisnası" Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait iken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının .../1/2024 tarihli olurları ile "rezerv yapı alanı" olarak belirlenen, .../2/2024 tarihli olurları ile de rezerv yapı alanı olarak kullanılması amacıyla bedelsiz olarak Kentsel Dönüşüm Başkanlığına devredilmesi uygun görülerek .../3/2024 tarihinde Kentsel Dönüşüm Başkanlığına devredilen ... ili, ... ilçesi, ... Mah., ... ada, ... parselin Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tarafından Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihaleye çıkarılması neticesinde tarafınızca satın alındığı belirtilerek, söz konusu satış işlemine ilişkin olarak tapuda yapılacak tescil işleminin 6306 sayılı kanun kapsamında harçtan istisna tutulup tutulmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

...

6306 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında ise,

"Bu Kanun uyarınca yapılacak olan ve Bakanlık, Başkanlık, TOKİ, İller Bankası Anonim Şirketi, İdare ve dönüşüme konu yapıların inşası işini yüklenen müteahhit ile malik ve en az bir yıldır kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak riskli yapıyı kullanan gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinden birinin taraf olduğu;

a) Bu Kanun kapsamındaki taşınmazların dönüşüme tabi tutulmadan önce ilk satışı, devri, tescili ve ipotek tesis edilmesi işlemleri ile bu Kanun kapsamında yapılacak uygulamalar neticesinde meydana gelen yeni yapıların malik, işi yüklenen müteahhit ve en az bir yıldır kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak riskli yapıyı kullanan gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerine ilk satışı, devri, tescili ve ipotek tesis edilmesi işlemleri,

..."

Söz konusu düzenlemenin dokuzuncu fıkrasının (a) bendi ile 6306 sayılı Kanun kapsamındaki taşınmazın dönüşüme tabi tutulmadan önce ilk satışı, devri, tescili ve ipotek tesis edilmesi işlemleri ile bu Kanun kapsamında yapılacak uygulamalar neticesinde meydana gelen yeni yapıların malik, işi yüklenen müteahhit ve en az bir yıldır kiracı veya sınırlı ayni hak sahibi olarak riskli yapıyı kullanan gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerine ilk satışı, devri, tescili ve ipotek tesis edilmesi işlemleri harçtan istisna edilmiştir.

Buna göre, ... ili, ... ilçesi, ... Mah., ... ada ... parselde kayıtlı taşınmazın .../1/2024 tarihinde 6306 sayılı Kanun kapsamında rezerv yapı alanı olarak belirlendikten sonra .../3/2024 tarihinde aynı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında Kentsel Dönüşüm Başkanlığına devredildiği dikkate alındığında, rezerv yapı alanı olarak belirlenen söz konusu taşınmazın Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılan ihale sonucu 6306 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasının (e) bendinde yer alan yetki kapsamında tarafınıza satışına ilişkin işlemin dönüşüm öncesi ilk satış işlemi kapsamında değerlendirilmesi ve bu işlemde aynı Kanunun 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında harç aranılmaması gerekmektedir.

YARGI KARARLARI

Danıştay Veri Dava Daireleri Kurulu'nun 27.03.2024 Tarih 2024/79 E. Ve 2024/206 K. No'lu Kararı

“Hakkında vergi incelemesi başlatılan davacı takdire sevk edilmiş, henüz matrah takdir edilmeden inceleme tamamlanarak vergi tekniği raporu düzenlenmesi üzerine takdir komisyonunca anılan rapordaki tespitler esas alınmak suretiyle beş yıllık genel zamanaşımı süresi dolduktan sonra matrah takdirine gidilmiştir.

Anılan takdir komisyonu kararına istinaden tebliğ edilen ihbarname içeriği vergi ve cezanın kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen dava konusu olayda Vergi Mahkemesi tarafından verilen ısrar kararında vergi incelemesine imkân tanımak amacıyla davacının takdir komisyonuna sevk edilmesi işleminin zamanaşımı süresini durdurmayaacağı ve takdir komisyonlarının katma değer vergisi indirimini reddetme yetkisinin bulunmadığı belirtilerek tarhiyatın hukuka uygunluğunun bu yönüyle değerlendirilmesi suretiyle vergi ihbarnamelerine konu vergi ve cezaların kaldırılmasına karar verilmiştir.

Temyiz talebini inceleyen Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından ise;

❖ Vergi Usul Kanunu'nun 30'uncu maddesinde sayılan re'sen vergi tarhını gerektiren sebeplerin varlığı halinde vergi inceleme elemanlarınca ilgili dönem matrahı re'sen takdir edilebileceği gibi takdir komisyonuna başvurularak da matrahın takdir edilmesinin sağlanabileceği,

❖ Bir mükellefin takdire sevk edilmesi ve düzenlenen inceleme raporlarının takdir komisyonunca done olarak kullanılmasına yasal bir engel bulunmadığı,

❖ Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29 ve 34'üncü maddelerinde belirtilen katma değer vergisi indiriminden yararlanma şartlarının yerine getirilmediği hususunun tespit edilmesi halinde, takdir komisyonunca mükellefin katma değer vergisi indirimleri reddedilmek suretiyle verilen takdir komisyonu kararına istinaden tarhiyat yapılabilirliği,

❖ Vergi inceleme raporuna dayanılarak tarhiyat yapılması gerektiği yolunda herhangi bir yasal zorunluluk bulunmadığı,

❖ Takdir komisyonu kararının verildiği tarih itibarıyla re'sen tarh nedeninin bulunup bulunmadığı ve re'sen takdir edilen matrahın hukuka uygun olup olmadığı hususları da araştırılarak işin esası hakkında karar verilmesi gerektiği,

gerekçeleriyle Vergi Mahkemesi'nin ısrar kararının hukuka aykırı olduğuna ve temyize konu kararın bozulmasına karar verilmiştir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 27.03.2024 Tarih 2023/1742 E. ve 2024/215 K. No'lu Kararı

“Dava konusu istem: Davalı idarenin müeyyideli yazısı olmaksızın ihtirazi kayıtla verilen düzeltme beyannamelerine istinaden 2011 yılının Ocak ilâ Aralık dönemleri için tahakkuk eden katma değer vergisi, damga vergisi ve hesaplanan gecikme faizi ile aynı yılın Ocak, Mart ilâ Mayıs, Ağustos dönemleri için tahakkuk eden katma değer vergilerinin %50'si oranında kesilen vergi ziyai cezalarının kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen ihtilaf konusu olayda; Vergi Mahkemesi tarafından mal veya hizmet alımında bulunduğu şirketlerin olumsuz mükellefler listesinde yer almasından dolayı kod listesine alınma baskısı altında düzeltme beyannamesi verilmiş olması gerekçesiyle ihtirazi kayıtla verilen düzeltme beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergiler, hesaplanan gecikme faizleri ile kesilen vergi ziyai cezalarının hukuka aykırı olduğu yönünde ısrar kararı verilmiştir.

Temyiz istemini inceleyen Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu 07/12/2022 tarih ve E:2021/1289, K:2022/1526 sayılı kararı ile aşağıda belirtilen gerekçelerle ısrar kararını bozmuştur.

- Anayasa Mahkemesi, 27/02/2019 tarih ve B.No:2015/15100 sayılı kararı uyarınca da, mükelleflerin vergi dairelerinin müeyyideli yazıları üzerine ihtirazi kayıtla verilen düzeltme beyannamelerine istinaden tahakkuk eden vergi ve kesilen cezalara karşı açılan dava açabileceklerdir.

- ilgili vergilendirme dönemine ilişkin beyanlarını düzelten davacının, kanuni süresinden sonra verdiği beyannameye koyduğu ihtirazi kaydın, bu beyanname nedeniyle tahakkuk eden vergilere dava açma hakkı verdiğinin kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun bozma kararına uymak zorunda olan Mahkemece, bozma kararında belirtilen değerlendirme yapılmadan uyuşmazlığın esasının incelemesine geçilmiş, davacının ihtirazi kayıtla verdiği düzeltme beyannamelerine istinaden ilgili

dönemlerdeki indirimlerden çıkardığı katma değer vergilerine ilişkin faturaları düzenleyen mükellefler hakkındaki tespitler değerlendirilerek davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verilmiştir.

Bu durumda, Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun bozma kararındaki esaslara uygun olmadığı anlaşılan temyize konu kararın bozulmasına karar verilmiştir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu’nun 08.07.2024 Tarih 2023/958 E. ve 2024/106 K. No’lu Kararı

“Davacı tarafından, iki tam yıldan fazla süreyle aktifinde yer alan iştirak hisselerinin satışından doğan zararın %75’inin kurum kazancından indirilmesi gerektiği ihtirazi kaydıyla verilen 2015 yılına ait kurumlar vergisi beyannamesinde anılan zararın kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması sonucunda gelecek yıla devreden cari yıl zararının azaltılması yolundaki işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen dava konusu olayda Vergi Mahkemesi ve Bölge İdare Mahkemesi tarafından verilen kararlarda davacı şirket tarafından aktifinde yer alan iştirak hissesinin satışından doğan zararın %75’inin kurum kazancının tespitinde "Kanunen Kabul Edilmeyen Gider" olarak dikkate alınması suretiyle tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilmiştir.

Davacının temyiz istemini inceleyen Danıştay Üçüncü Dairesinin 06/10/2022 tarih ve E:2019/1120, K:2022/3583 sayılı kararında ise iştirak hisselerinin satışından elde edilen kazancın % 75’inin kurumlar vergisinden müstesna olduğu dikkate alındığında, iştirak hisselerinin satışından doğan kâr ya da zararın "istisna edilen kazançlar" kapsamında değerlendirilebileceği, bu zararın kurumlar vergisinden istisna edilen bir faaliyet kapsamında olmadığı, Kanun'un, istisna edilen kazançlara ilişkin giderlerin kurum kazancından indirilemeyeceğini öngördüğü, satış zararı bu kapsamda gider olarak kabul edilemeyeceğinden, iştirak hisselerinin satışından kaynaklanan zararın kurum kazancından indirilemeyeceği gerekçesiyle Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar vermiştir.

Bölge İdare Mahkemesinin ısrar kararının temyiz edilmesi üzerine ise Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından,

“ ...iştirak hissesi satış kazancı istisnasının, işlem istisnası niteliğinde olduğu dolayısıyla zararın istisna kapsamındaki faaliyetlerden doğmadığı, işlem istisnasından doğan zararların da

indirilemeyeceğine yönelik kanuni düzenlemenin bulunmadığı ileri sürülmüştür. Zarar, maliyet ile sonuç hesaplara aktarılan giderlerin toplamının elde edilen gelirden fazla olması neticesinde ortaya çıkan bir değerdir. Dolayısıyla zararın kapsam itibarıyla gider fazlalığı niteliği bulunduğundan iştirak hisselerinin satışından doğan giderlerin sonuç hesaplara aktarılması neticesinde ortaya çıkan zararın istisna dışı kazançlardan indirilmesi mümkün değildir.

Diğer taraftan, kurumların bir kez yaptığı vergisel nitelikteki işlemlerinden doğan kazancın da kurum kazancı ve bu işlemin kurum faaliyeti niteliğinde olduğu açıktır. Bu nedenle iştirak hisseleri satışının bir kez yapılması bu satışın kurum faaliyetinden ayrı olarak değerlendirilmesine imkan bulunmamaktadır.

Sonuç itibarıyla, vergiden müstesna olan bir gelir unsurundan doğan zararın, vergilendirilecek diğer kazançtan mahsup edilmesi, vergilendirilecek gelirin dolaylı olarak vergi dışı bırakılması sonucunu doğuracağından ve iştirak hisselerinin satışı da bir kurum faaliyeti niteliğinde olduğundan iştirak hisselerinin satışı nedeniyle ortaya çıkan zararın 5520 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca istisna dışı kurum kazancından indirilmeyeceği değerlendirilmektedir.” şeklinde açıklanan gerekçeyle temyiz talebinin reddine karar verilmiştir.

ULUSLARARASI VERGİLENDİRME

Afrika Vergi Gelirlerindeki Artış

10.12.2024 tarihinde yayımlanan yeni verilere göre, Afrika ülkelerinde vergi gelirleri 2022 yılında emtia fiyatlarındaki artış nedeniyle ortalama olarak yükselmiştir.

Mozambik, Somali ve Zambiya'nın da ilk kez dahil edildiği Afrika'da Gelir İstatistikleri 2024 isimli rapor, 36 ülkenin ortalama vergi/GSYH oranının 2022'de %16,0 olduğunu, bu oranın bir önceki yıla göre 0,5 puan arttığını ve COVID-19 salgını öncesindeki seviyenin (2019'da %15,5) üzerinde olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, Afrika'nın 2022'deki ortalama vergi/GSYH oranı Asya ve Pasifik (%19,3), Latin Amerika ve Karayipler (LAC, %21,5) ve OECD ülkeleri (%34,0) ortalamalarının altında kalmıştır.

Afrika Birliği Komisyonu (AUC), OECD ve Afrika Vergi İdaresi Forumu (ATAF) tarafından Güney Afrika ve Brezilya'nın ortaklaşa başkanlık ettiği G20 Kalkınma Çalışma Grubu'nun gayri resmi toplantısında açıklanan rapor, 2022 yılında Afrika ülkelerinde vergi/GSYH oranlarının Somali'de %2.6'dan Tunus'ta %33.5'e kadar geniş bir yelpazede değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur.

10.12.2024 tarihinde OECD tarafından yayımlanan duyurunun tam metnine ve 2024 Afrika'da Gelir İstatistikleri Raporu'na aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/12/higher-commodity-prices-drove-up-public-revenues-in-africa-in-2022.html>

https://www.oecd.org/en/publications/revenue-statistics-in-africa-2024_78e9af3a-en.html

Vergilendirmede Kamu Güveni

Dünya genelinde vergi mükellefleri hizmetler karşılığında vergi ödemeyi kabul ediyor ancak küresel bir ankete göre sadece üçte biri bu anlaşmanın pratikte işlediğini düşünüyor.

Küresel ölçekte yapılan bir ankete katılanların %52'si vergilerin bir maliyetten ziyade topluma bir katkı olduğunu kabul ederken (%25 katılmıyor, geri kalanı nötr), sadece %33'ü ülkelerindeki vergi gelirlerinin kamu yararına harcandığına katılıyor (%46 katılmıyor, geri kalanı nötr). Buna

ek olarak, %32'si kamu hizmetleri ve altyapının ödedikleri vergilerin adil bir karşılığı olduğuna katılıyor (%50 katılmıyor, geri kalanı nötr).

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) ve Yeminli Mali Müşavirler Birliği (ACCA) ile birlikte hazırlanan ve 12.12.2024 tarihinde OECD tarafından yayımlanan rapor, başta Latin Amerika olmak üzere Afrika ve Asya'daki yirmi altı ülkede halkın vergi algısı ve vergi sistemlerine olan güveni hakkında bilgi vermektedir.

OECD tarafından yayımlanan açıklama metninin tamamına ve söz konusu Rapor'a aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/12/almost-half-of-taxpayers-dont-see-their-taxes-being-spent-for-the-public-good.html>

https://www.oecd.org/en/publications/2024/12/public-trust-in-tax-2024-latin-america-and-beyond_84e1bf05.html

Madencilik Gelirlerinin Ayrıştırılmasında Vergi İdareleri İçin Araç Seti

OECD, gelişmekte olan ülkelerin madencilik sektöründen gelir elde etmede karşılaştıkları zorlukları ele almak üzere Madencilik, Mineraller, Metaller ve Sürdürülebilir Kalkınma Hükümetlerarası Forumu (IGF) ile işbirliği yapmaktadır. Bu ortaklık kapsamında ülkeler için bir dizi uygulama ve araç geliştirilmektedir.

Madencilik gelirlerinin ayrıştırılmasına yönelik araç seti, belirli madencilik projelerinden veya faaliyetlerinden elde edilen geliri, farklı bir vergi yüküne tabi olabilecek diğer ekonomik faaliyetlerden ayırmak için tasarlanmıştır. Bu araç seti, hem vergi politikalarının oluşturulması hem de uygulanması sırasında ortaya çıkan zorlukları tanımlamayı ve politika yapıcılar ile vergi idareleri için pratik önerileri formüle etmeyi amaçlamaktadır.

OECD tarafından 13.12.2024 tarihinde yayımlanarak kamuoyu görüşüne sunulan bu araç seti, madencilikte ayrıştırmanın (ring-fencing) ne anlama geldiğini, belirli koşulların mevcut olduğu durumlarda ayrıştırma kurallarını benimsemenin avantajlarını ve iyi vergi politikası tasarımı ve etkili vergi idaresi uygulamaları yoluyla olası zorlukların nasıl azaltılacağını açıklamayı amaçlamaktadır. Kaynak zengini ülkelerin deneyimlerine dayanarak ring-fencing kurallarının tasarlanmasına yönelik farklı seçenekleri tanımlamakta ve değerlendirmekte ve seçeneklerden ortaya çıkan temel uygulama sorunlarını vurgulamaktadır. Bu not, kaynak zengini gelişmekte olan ülkelerin hükümetlerinin, ring-fencing kurallarının gerekli olup olmadığına ve eğer

gerekliyse, madencilikten elde edilen devlet gelirlerini korumak için bu kuralların nasıl tasarlanacağına karar vermelerine yardımcı olacaktır.

13.12.2024 tarihinde OECD tarafından yapılan açıklamanın tam metnine ve kamuoyu görüşüne açılan araç setinin detaylarına aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/events/public-consultations/2024/12/ring-fencing-mining-income-a-toolkit-for-tax-administrators-and-policymakers.html>

Özelgelere İlişkin Spontane Bilgi Değişimi İle İlgili Akran İnceleme Raporları

OECD tarafından 16.12.2024 tarihinde özelgelere ilişkin spontane bilgi değişimi ile ilgili olarak 136 ülke için akran değerlendirme raporunu yayımlanmıştır.

2023 Akran Değerlendirme Raporları bugüne kadar tespit edilen 26.000'den fazla özelge ile ilgili olarak 58.000'den fazla bilgi değişiminin gerçekleştiğini göstermektedir. Bu raporlar, üye ülkelerin Kar Aktarımı Yoluyla Matrah Aşındırması (BEPS) 5. Eylem Planı asgari standardına süregelen yüksek uyum düzeyini göstermektedir.

Yeni sonuçlar ise, 104 ülkenin BEPS 5. Eylem Planı asgari standardına tamamen uygun olduğunu göstermektedir. Geriye kalan 32 ülke ise, özelgeleri tespit etmek ve spontane bilgi değişiminde bulunmak üzere yasal veya operasyonel çerçevelerini iyileştirmeleri tavsiye almıştır.

OECD tarafından yapılan duyuruya ve 2023 yılına ilişkin yayımlanan rapora aşağıda yer alan bağlantı linklerinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/12/countering-harmful-tax-practices-peer-review-on-exchange-information-on-tax-rulings-shows-high-level-of-compliance-with-beps-action-5-minimum-standard.html>

https://www.oecd.org/en/publications/harmful-tax-practices-2023-peer-review-reports-on-the-exchange-of-information-on-tax-rulings_efbad00d-en.html

Transfer Fiyatlandırması Kurallarının Basitleştirilmesi Kapsamında Miktar-B'nin Uygulanmasına Yönelik Yeni Yaklaşım

Ekonominin Dijitalleşmesinden Kaynaklanan Vergi Zorluklarının Ele Alınmasına Yönelik İki Sütunlu Çözüm Kapsamında Miktar-B, emsallere uygunluk ilkesinin ülke içi pazarlama ve

dağıtım faaliyetlerine uygulanmasına yönelik bilgi formları ve fiyatlandırma aracından oluşan basitleştirilmiş ve kolaylaştırılmış bir yaklaşım öngörmektedir.

Bilgi formları, Miktar-B'nin işleyişine ilişkin genel bir bakış sunmaktadır.

Fiyatlandırma Otomasyon Aracı, minimum veri girişi gerektirecek şekilde Miktar-B'yi otomatik olarak hesaplamak üzere geliştirilmiştir.

Şubat 2024'te yayınlanan Miktar-B kılavuzunda atıfta bulunulduğu üzere, ülkeler, 1 Ocak 2025 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllar için basitleştirilmiş ve kolaylaştırılmış yaklaşımı uygulamayı seçebilir.

Miktar-B'nin uygulanması ihtiyari olup 2025/2026 döneminde Miktar-B'ye uyumlanmak birçok Kapsayıcı Çerçeve üyesi ülke tarafından hala değerlendirilmektedir.

OECD tarafından 11 Şubat 2025 tarihinde, Fiyatlandırma Otomasyon Aracı da dahil olmak üzere, Miktar B ile ilgili son gelişmeler hakkında teknik bir webinar düzenleyecektir.

19.12.2024 tarihinde OECD tarafından yapılan duyurunun tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/12/release-of-new-tools-for-the-implementation-of-amount-b-relating-to-the-simplification-of-transfer-pricing-rules.html>